

Handläggare
Runa Krehla

Datum
2017-05-26

Diarienummer
KTN-2017-0245

Kulturnämnden

Regler för annan pedagogisk verksamhet fritidsklubb

Förslag till beslut

Kulturnämnden föreslås besluta

att godkänna reglerna för annan pedagogisk verksamhet i form av fritidsklubb (rödmarkerad text i bilaga).

Sammanfattning

Fritidsklubb är en öppen fritidsverksamhet som erbjuds barn 10-12 år i enlighet med skollagen (annan pedagogisk verksamhet öppet fritidsverksamhet). Kulturförvaltningens avdelning Fritid Uppsala driver 21 fritidsklubbar, och KFUM Uppsala en fritidsklubb. Reglerna för placering i fritidsklubb är inkluderade i samma dokument som regler för förskola och fritidshem. De delar som gäller fritidsklubb har dock inte beslutats av kulturnämnden tidigare. I och med att utbildningsnämnden gjort förändringar för placering i fritidshem, måste dokumentet uppdateras och i samband med det tas nu regelverket upp i både utbildningsnämnden och kulturnämnden för att även kulturnämnden ska få fatta beslut om delar som rör öppen fritidsverksamhet fritidsklubb. De texter som rör fritidsklubben är rödmarkerade i bilagan.

Ärendet

Skollagen säger: "Fritidshem ska erbjudas till och med vårterminen det år då eleven fyller 13 år. Från och med höstterminen det år då eleven fyller 10 år får öppen fritidsverksamhet erbjudas i stället för fritidshem, om eleven inte på grund av fysiska, psykiska eller andra skäl är i behov av sådant stöd i sin utveckling som endast kan erbjudas i fritidshem" (Skollagen 14 kap 7 §). Öppen fritidsverksamhet utgår från barnens behov av fritidsaktiviteter och möjlighet att utveckla intressen. Idag är månadskostnaden 200 kronor för ett barn inskrivet på fritidsklubb. Barn kan skrivas in på valfri fritidsklubb, oavsett var barnet bor eller går i skolan.

Antagningsenheten på utbildningsförvaltningen sköter placeringen till fritidsklubb. Förändringarna som utbildningsnämnden har gjort vad det gäller placering i fritidshem ska uppdateras i regeldokumentet och i och med att det reviderade dokumentet antas i utbildningsnämnden är det aktuellt att lyfta reglerna som gäller fritidsklubb i kulturnämnden. Kulturnämnden har tidigare inte fattat beslut i frågan utan regeldokumentet är ärvt sedan tiden då frågorna hanterades gemensamt i den gamla barn- och ungdomsnämnden.

Regelverket är inte förändrat för fritidsklubbar men under rubriken ”Fritidshem och annan pedagogisk verksamhet för elever 6-13 år” är det tillagt att möjlighet att söka morgonsomsorg finns. Under beskrivningen vem som har rätt till placering i fritidshem eller fritidsklubb är det förtydligat att elever i årskurs 4-6 har rätt att gå i fritidsklubb oavsett om vårdnadshavaren förvärvsarbetar/studerar eller inte, likaså under rubriken placering i fritidshem och fritidsklubb (se rödmarkerat på sid 4-5).

Slutligen är sista stycket på sid 7 gemensamt för alla verksamheter, därav rödmarkerat för beslut i kulturnämnden.

Ekonomiska konsekvenser

Eftersom kulturnämnden inte fattar beslut om några regeländringar vad det gäller fritidsklubb får det inga ekonomiska konsekvenser.

Kulturförvaltningen

Sten Bernhardsson
Direktör, chef för kulturförvaltningen

Bilaga: Regler för förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet

REGLER

FÖR

FÖRSKOLA, FRITIDSHEM OCH ANNAN PEDAGOGISK VERKSAMHET

Regler, inom ramen för 8, 14 och 25 kap. skollagen
Reviderad efter beslut i utbildningsnämnden 2016-06-19

Beslutat i kulturnämnden 2017-06-19 (de delar som gäller 25 kapitlet i skollagen, annan pedagogisk verksamhet/öppen fritidsverksamhet)

ALLMÄNT

Reglerna tillämpas för de verksamheter som regleras i skollagens 8 kapitel (förskolan), 14 kapitel (fritidshemmet) och 25 kapitel (annan pedagogisk verksamhet).

Uppsala kommun strävar efter att all placering i förskoleverksamhet, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet inklusive öppen fritidsverksamhet i fritidsklubb ska ske på ett sådant sätt att den innebär största möjliga kontinuitet och trygghet för barn/elev och familj.

Antagningsenheten i kommunen är gemensam för all placering i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet i kommunal regi samt i enskild regi, där verksamheten får kommunala bidrag och har valt att ingå i kommunens placeringssystem.

FÖRSKOLA OCH ANNAN PEDAGOGISK VERKSAMHET FÖR BARN 1-5 ÅR

Verksamheterna bedrivs i form av **förskola** och **annan pedagogisk verksamhet** (familjedaghem/dagmamma, flerfamiljsystem, familjenätverk)

Rätt till förskola och annan pedagogisk verksamhet

Barn till vårdnadshavare som förvärvsarbetar eller studerar ska erbjudas förskola i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrars förvärvsarbete eller studier inom ramen för ett öppethållande om 12 timmar per dag mellan 06:30 och 18:30. Förskolor med minst 60 placerade barn ska alltid hålla öppet inom ramtiden om föräldrar har behov av detta. Förskolor med högst 59 placerade barn kan själva välja om de ska hålla öppet mer än tio timmar per dag. På begäran ska arbets- och studietid styrkas. Barn ska även erbjudas förskola i den omfattning det behövs med hänsyn till om barnet har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt.

Rätten till förskola i Uppsala kommun avgörs enligt följande riktlinjer:

- Ett barns rätt till förskola med anledning av barnets eget behov fastställs efter särskild prövning av handläggare inom myndighetsenheten.
- Alla barn har rätt till allmän förskola från och med höstterminen det år barnet fyller tre år.
- Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska erbjudas plats i förskolan om inte barnets behov av sådant stöd tillgodoses på annat sätt.
- Barn vars föräldrar är arbetslösa eller föräldralediga har rätt till plats i förskolan 20 timmar per vecka
- För att en förälder ska anses arbetslös och barnet därmed berättigat till förskoleverksamhet ska föräldern stå till arbetsmarknadens förfogande och även i övrigt uppfylla kraven på att vara aktivt arbetssökande.
- Om föräldrarna, vid arbetslöshet eller föräldraledighet, arbetar delvis under en vecka har barnet rätt till 4 timmar i förskoleverksamheten de dagar föräldrarna inte arbetar

- Den begränsade tiden för barn vars vårdnadshavare är arbetslösa eller föräldralediga träder i kraft en månad efter syskonets födelse eller arbetslöshetens början.

Anmälan

Anmälan till plats i förskola ska göras minst fyra månader (handläggningstid) före det datum plats önskas (behovsdatum). Plats erbjuds så fort det finns ledig plats.

Anmälan görs genom webbtjänst eller på särskild blankett tidigast när barnet är en månad gammalt. I anmälan anges från vilket datum förskoleplats önskas (behovsdatum). Vårdnadshavare kan i sin anmälan välja fyra alternativ. Det är dock inte garanterat att barnet får plats på något av dessa val.

Anmälan kan ändras genom webbtjänst eller skriftligen genom ny anmälan. Vårdnadshavare får ändra sina alternativ utan att handläggningstiden påverkas, till exempel vid flytt inom kommunen. Vårdnadshavare kan ändra behovsdatum till ett senare datum. Om behovsdatum ändras till ett tidigare datum erbjuds plats så fort ledig plats finns.

Placering i förskola och pedagogisk omsorg

Barnet ska erbjudas plats vid en förskoleenhet så nära barnets eget hem som möjligt om familjen så önskar. Skälig hänsyn ska tas till vårdnadshavares önskemål.
(8 kap. 15 § skollagen)

När ledig plats finns får vårdnadshavarna till barnet som står på tur ett platserbjudande som måste besvaras av barnets båda vårdnadshavare.

För att placering ska kunna ske måste uppgift om grund för placering, omsorgstid samt inkomst medfölja svar på erbjuden placering. Om vårdnadshavarna inte tackat ja till erbjudandet inom sju dagar betraktas det som att de avstår från erbjuden plats och anmälan avregistreras

Om modern tar ut föräldraledighet, semester eller annan ledighet i samband med graviditet får syskon behålla sin aktuella omsorgstid men högst en månad före beräknad nedkomst.

För vårdnadshavare som arbetar skift eller har oregelbunden arbetstid är sysselsättningsgraden avgörande för omfattning av tid i förskolan, oavsett när arbetet utförs.

Full avgift betalas tolv månader per år oavsett vistelsetid. För barn med rätt till allmän förskola reduceras avgiften med 25 procent under perioden september till och med maj.

Uppehåll i placering

Den som, vid annat än sommarledighet, inte ska utnyttja sin plats under mer än två månader kan ansöka om att ha kvar platsen upp till tre månader. Ansökan om att behålla platsen sker skriftligen till antagningsenheten. Avgift betalas även när platsen inte används.

Prioritetsordning

Skälig hänsyn tas till barngruppens sammansättning. Prioritetsordningen gäller både vid nyplacering och vid byte av placering.

Om det uppstår konkurrens om plats gäller följande prioriteringsordning:

1. Barn till vårdnadshavare med behov av omsorg under tid då förskola inte erbjuds, om aktuell förskoleenhet erbjuder sådan verksamhet.
2. Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling. Om det särskilda stödet för ett barn kan tillgodoses på ett lika bra sätt på annan lämplig förskoleenhet har punkten 3 företräde framför denna punkt.
3. Syskon till barn som redan har plats på den aktuella förskolan. Med syskon menas samtliga barn i samma hushåll oavsett vårdnadshavare.
4. Relativ närhet vilket innebär att avståndet mellan barnens folkbokföringsadress och den sökta förskolan mäts och sätts i förhållande till avståndet till en annan näraliggande förskoleverksamhet.
5. Ålder, dvs. att äldre barn har företräde framför yngre.

FRITIDSHEM OCH ANNAN PEDAGOGISK VERKSAMHET FÖR ELEVER 6-13 ÅR

Verksamheterna bedrivs i form av **fritidshem** och **annan pedagogisk verksamhet** (familjedaghem/dagmamma, flerfamiljsystem, familjenätverk). **Verksamhet bedrivs också som annan pedagogisk verksamhet i öppen fritidsverksamhet/fritidsklubb för elever i åk 4-6.**

Verksamheterna, förutom den öppna fritidsverksamheten (fritidsklubbarna), är tillgängliga mellan 06.30 och 18.30.

Fritidsklubbarna har öppet på eftermiddagar efter skoldagens slut och i de flesta fall fram till klockan 18. De har även heldagsöppet på lov dagar och skollov. Möjlighet att söka morgonsomsorg finns.

Rätt till fritidshem avgörs utifrån följande riktlinjer:

- Elev till vårdnadshavare som förvärvsarbetar eller studerar har rätt till plats i fritidshem. En elev har rätt till plats i fritidshem till och med vårterminen det år eleven fyller 13 år. På begäran ska arbete och studier styrkas.
- Om elevens vårdnadshavare blir föräldraledig har eleven rätt att behålla sin plats i fritidshem en månad efter nytt syskons födelse.
- Om elevens vårdnadshavare blir arbetslös har eleven rätt att behålla sin plats i fritidshem en månad efter arbetslöshetens början.
- En elevs rätt till fritidshem med anledning av barnets eget behov fastställs efter särskild prövning av handläggare inom myndighetsenheten.

- Elev som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska erbjudas utbildning i fritidshem eller annan pedagogisk verksamhet om inte barnets behov av sådant stöd tillgodoses på annat sätt efter särskild prövning av handläggare inom myndighetsenheten.
- Elever i årskurs 4-6 kan söka plats i fritidshem eller i fritidsklubb.
Placering i fritidshem från och med årskurs 4 gäller ett läsår i taget.

Rätt till fritidsklubb avgörs utifrån följande:

- Elever i årskurs 4-6 har rätt att gå i fritidsklubb oavsett om vårdnadshavaren förvärvsarbetar/studerar eller inte

Anmälan

Anmälan görs genom webbtjänst eller på särskild blankett.

Anmälan kan ändras genom webbtjänst eller skriftligen genom ny anmälan på blankett.

Placering i fritidshem och fritidsklubb

Elev till vårdnadshavare som förvärvsarbetar eller studerar har rätt till fritidshem. Elev med plats i fritidshem har rätt att behålla sin plats en (1) månad efter syskonets födelse. Detta gäller även vid vårdnadshavarens arbetslöshet.

För fritidsklubb (elev i årskurs 4-6) gäller att alla elever har rätt till plats, oavsett vårdnadshavarens sysselsättning.

Om man väljer en plats i ett annat fritidshem än det som finns på den skola barnet går i, kan plats i det valda fritidshemmet inte garanteras.

För att placering i fritidshem ska kunna ske måste elevens båda vårdnadshavare acceptera erbjuden plats och lämna inkomstuppgift. Om vårdnadshavarna inte tackat ja till erbjudandet inom sju dagar betraktas det som att de avstår från erbjuden plats och anmälan avregistreras.

Placering i fritidsklubb görs efter vårdnadshavarens anmälan utan särskilt erbjudande.

ÖPPEN FRITIDSVERKSAMHET EFTER VÅRTERMINEN DET ÅR ELEVEN FYLLER 13 ÅR

En elev kan, efter ansökan, få rätt att delta i den öppna fritidsverksamheten även efter vårterminen det år eleven fyller 13 år. Möjligheten till detta finns för en elev som på grund av fysiska, psykiska eller andra skäl är i behov av sådant särskilt stöd i sin utveckling som endast kan erbjudas i den öppna fritidshemsverksamheten. Ansökan görs hos antagningsenheten.

OMSORG UNDER TID DÅ FÖRSKOLA ELLER FRITIDSHEM INTE ERBJUDS

Barn till vårdnadshavare som förvärvsarbetar eller studerar har rätt till omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrars förvärvsarbete, studier eller familjens situation i övrigt.

Omsorgen ges mellan 18.30 och 06.30 vardagar samt under lördagar, söndagar och helgdagar.

Omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds delas upp i:

- omsorg som **inte** innebär övernattning, och
- omsorg som innebär övernattning eller bedrivs under lördagar, söndagar och helgdagar.

Omsorg som **inte** innebär övernattning beviljas föräldrar som har möjlighet att lämna eller hämta barn så att nattvilan kan ske i hemmet. Om barn inte ska övernatta i verksamheten kan lämning ske tidigast 06.00 och hämtning senast 22.00.

Omsorg som innebär övernattning beviljas föräldrar som inte har möjlighet att lämna eller hämta barn så att nattvilan kan ske i hemmet. Nattvilan sker då i omsorgen. Denna typ av omsorg omfattar även omsorg under lördagar, söndagar och helgdagar även om den inte innebär övernattning.

Omsorgen kan erbjudas från och med ett års ålder till och med vårterminen det år barnet fyller 13 år.

Föräldrars rätt till omsorgen

För att få tillgång till omsorgen med hänsyn till föräldrars förvärvsarbete ska arbetstid mellan 18.30 och 06.30 styrkas genom intyg av arbetsgivare. Restid till/från arbetet mellan 18.30 och 06.30 ska styrkas med relevanta uppgifter.

För att få tillgång till omsorgen med hänsyn till familjens situation i övrigt kan som exempel nämnas om en förälder är intagen på behandlingshem, kriminalvårdsanstalt eller liknande.

Ansökan om omsorgen ska ske hos antagningsenheten. Barn vars föräldrar har behov av omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds har förtur till en förskola som erbjuder sådan omsorg.

För att beviljas omsorg som innebär övernattning eller bedrivs under lördagar, söndagar och helgdagar krävs att föräldrarna inte kan lämna eller hämta barnet så att nattvilan kan ske i hemmet. Detta är en bedömning som görs i det enskilda fallet utifrån följande kriterier:

- Barnets behov av dygnsvila.
- Föräldrars behov av dygnsvila.
- Föräldrars arbetsschema påföljande dag.
- Barnets ålder.
- Barnets bästa i övrigt.

Särskilda skäl

I enskilda fall, där det finns särskilda skäl, kan lösningar med personal som hämtar barnet/eleven och utför omsorgen i barnets/elevens hem förekomma. Sådana lösningar omprövas regelbundet.

Med särskilda skäl menas att omsorgen behöver utföras i hemmet för att undvika en ohållbar situation för den enskilda familjen. Särskilda skäl kan vara av olika art och bedöms i det enskilda fallet. Särskilda skäl ska styrkas med relevant underlag.

Resor

Föräldrarna ansvarar i regel för alla resor i samband med omsorg då förskola eller fritidshem inte erbjuds. Det kan finnas särskilda skäl som gör att föräldrar inte kan ordna med resan. Ansökan om hjälp med resor i samband med omsorgen görs hos antagningsenheten.

Om föräldrar tackar nej till en plats på förskola där det även anordnas omsorg på tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds, föreligger i normalfallet ingen rätt till reseassistans. Om föräldrar får sitt behov av omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds tillfredsställt vid en annan förskola än den som barnet är inskrivet i, föreligger i normalfallet ingen rätt till reseassistans.

GEMENSAMT

Planerings- och studiedagar

Verksamheten kan stängas under fyra dagar/läsår för att ge personalen möjlighet till planering och fortbildning. Reducering av avgiften medges inte för dessa dagar. Tillfälliga lösningar ska vid behov tillgodoses för barn och elever.

Övriga vardagar under året ska verksamhet tillhandahållas för placerade barn och elever. Det gäller även vid behov av verksamhet under lov. Verksamheten kan bedrivas vid annan enhet eller i annan form.

Avgifter

Föräldraavgifter betalas per månad, tolv månader om året.

I de fall vårdnadshavare har olika adresser skickas faktura till den vårdnadshavare där barnet/eleven är folkbokfört.

I de fall där endast den vårdnadshavare som är folkbokförd på annan adress än barnet har behov av plats i förskoleverksamhet eller fritidshem skickas faktura till denna vårdnadshavare.

Uppsägning

Uppsägningstiden är en månad. Avgift betalas under uppsägningstiden. Uppsägning krävs även vid övergång till allmän förskola från vanlig förskoleverksamhet.

Avstängning

Vid tre obetalda månadsavgifter kan placering sägas upp med omedelbar verkan. Avstängning kvarstår till dess vårdnadshavaren reglerat skulden eller upprättat överenskommelse om avbetalning. Hantering sker enligt en särskild rutin som tillvaratar vårdnadshavarens möjligheter att behålla barnets plats.

Avstängning av plats får inte ske om barnet är i behov av särskilt stöd eller för den del som omfattas av rätten till allmän förskola.